

การเมืองภาคประชาชนกับการพัฒนาประเทศ

Public Politics and National Development

ภูกาญจนภักดิ์ ปุณรัตน์¹, ทรงพล โชติกเวชกุล², สุทธิรักษ์ ตาพล³,
และ พระครูปลัดเอกพันธ์ สิริวัฒนเมธี (อินจันทิก)⁴

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น^{1,2,3,4}

Phukanchanakrit Pulanram¹, Songphon Choutikavatchagul²,
Suttirak Tapol³, and Phrakrupalad Aekkaphun Siriwanamethi (Inchunthuek)⁴

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand^{1,2,3,4}

Corresponding Author, Email: pagsa.2522@gmail.com

บทคัดย่อ

ในบทความวิชาการเรื่องนี้ ผู้เขียนนำเสนอเกี่ยวกับการเมืองภาคประชาชนโดยนำเสนอบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยที่การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจและการบริหารจัดการประเทศจะช่วยสร้างระบบการปกครองที่มีความโปร่งใสและเป็นธรรม มีการสร้างสถาบันประชาธิปไตยที่แข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่เป็นธรรมและความเท่าเทียมการเมืองภาคประชาชนยังส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมได้โดยตรง ผ่านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน อาทิ เช่น การศึกษา การรักษาสุขภาพ และการเข้าถึงสิทธิประโยชน์พื้นฐานอื่น ๆ ดังนั้นการเมืองภาคประชาชน จึงเป็นประการสำคัญในการสร้างสังคมที่เป็นธรรม ยั่งยืน และมีความก้าวหน้าในระยะยาวต่อการพัฒนาประเทศ

คำสำคัญ: การเมืองภาคประชาชน; การพัฒนา; ประเทศ

* ได้รับบทความ: 7 พฤษภาคม 2567; แก้ไขบทความ: 16 กรกฎาคม 2567; ตอรับตีพิมพ์: 26 พฤศจิกายน 2567
Received: 7 May 2024; Revised: 16 July 2024; Accepted: 26 November 2024

Abstract

In this academic article, the author presents the politics of the public sector by presenting its important role in national development. Where public participation in the decision-making process and management of the country will help create a governance system that is transparent and fair. Strong and effective democratic institutions have been created. In order to make fair and equitable decisions. Public politics also directly promotes economic and social development. Through creating an environment conducive to investment human resource development and creating facilities for the people such as education and health care and access to other basic benefits. Therefore, public politics is an important factor in creating a just, sustainable society that has long-term progress towards national development.

Keywords: Popular Politics; Development; Country

บทนำ

การเมืองภาคประชาชน เป็นการเมืองแนวใหม่ที่ถือว่าประชาชนเป็นตัวแสดงหลักไม่ใช่การเมืองแนวเดิมที่ประชาชนเป็นเพียงผู้ดูหรือผู้ปฏิบัติตาม โดยประชาชนจะมีบทบาทในการตัดสินใจทางการเมืองมากขึ้น เพื่อปกป้องและเรียกร้องสิทธิของตนที่ควรจะได้รับ รวมทั้งติดตาม ควบคุม และตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2554 : 7) การเมืองภาคประชาชนเป็นหนึ่งในแนวทางการปกครองที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากประชาชนเองในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงานเป็นการท้าทายที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศในทุกด้าน เนื่องจากมีผลต่อการกำหนดนโยบายและการดำเนินงานในทุกสาขา เช่น เศรษฐกิจ สังคม สิทธิมนุษยชนและสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชนทำให้มีการตระเตรียมและการนำเสนอข้อมูลที่สอดคล้องกับความต้องการและความเชื่อของประชาชนได้อย่างเหมาะสมการเมืองภาคประชาชนยังเป็นหนทางสำคัญในการสร้างความเป็นธรรมและความเท่าเทียมในสังคม โดยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกชนชาติไม่ว่าจะเป็นชาวนา ชาวเมือง หรือชาวสูงอายุ เพื่อให้ทุกคนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาของประเทศอย่างเท่าเทียม การกระทำในทิศทางนี้ไม่เพียงแต่เสริมสร้างความเชื่อมั่นและความสามัคคีในสังคม แต่ยังช่วยเสริมสร้างพลังที่จำเป็นในการพัฒนาประเทศ

การเมืองภาคประชาชนไม่เพียงแต่เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในระดับประชาชนเท่านั้น แต่ยังเป็นหลักการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและการดำเนินงานของรัฐ ซึ่งจำเป็นต้องมีการสนับสนุนและการรับรู้จากอำนาจประชาชนอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะการสร้างเครื่องมือและกลไกที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม

ของประชาชนในการตัดสินใจของรัฐและการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจของรัฐและการดำเนินการเป็นหนึ่งในพื้นฐานที่สำคัญของระบบประชาธิปไตยประชาชน มีบทบาทและสิทธิในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่สำคัญต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งผู้แทน การเข้าร่วมในการออกกฎหมายหรือการเสนอนโยบายที่มีผลต่อชุมชนหรือสังคมโดยรวม เช่นการให้สิทธิในการลงคะแนนเลือกตั้งให้กับประชาชน เพื่อเลือกผู้แทนที่สามารถแทนตนเองในการตัดสินใจของรัฐ (พัชรินทร์ รัตนวิภา, 2566 : 35-52)

ดังนั้น ในบทความนี้ ผู้เขียนจึงได้นำเสนอในประเด็นเกี่ยวกับบทบาทของการเมืองภาคประชาชนในการพัฒนาประเทศ โดยความสำคัญของการเมืองภาคประชาชนในการพัฒนาประเทศนั้น เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจและการบริหารจัดการ การสร้างระบบการปกครองที่โปร่งใสและเป็นธรรม การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา การเข้าถึงสิทธิและการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมผ่านการเมืองภาคประชาชนโดยให้ความสำคัญกับวิธีการที่การเมืองภาคประชาชนสามารถมีผลต่อการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ เรายังจะสำรวจแนวทางและกลยุทธ์ที่สามารถนำเอาหลักการการเมืองภาคประชาชนมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นไปที่ความสอดคล้องกับความต้องการและความเชื่อของประชาชนเพื่อสร้างสังคมและประเทศที่มีความยั่งยืนและเท่าเทียมกันในทุกด้าน ดังผู้เขียนจะได้นำเสนอสารัตถะไปตามหัวข้อ ต่อไปนี้

บทบาทของการเมืองภาคประชาชนในการพัฒนาประเทศ

บทบาทของการเมืองภาคประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลทางบวกต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน การเมืองที่มีการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถสร้างพื้นที่สำหรับการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพบทบาทของการเมืองภาคประชาชนไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งผู้แทนและการออกเสียงเสรี แต่ยังเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนทั่วไปด้วย การสร้างสังคมที่มีความเป็นธรรมและความเท่าเทียม การเมืองที่มีการมีส่วนร่วมของประชาชนช่วยสนับสนุนการสร้างกฎหมายและนโยบายที่ส่งเสริมความเท่าเทียมและยุติธรรมในสังคม ซึ่งทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและสิทธิในการชีวิตอย่างเท่าเทียมนอกจากนี้ การเมืองภาคประชาชนยังเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและการประชาธิปไตยในสังคม โดยการสนับสนุนการเลือกตั้งอย่างเสรีและการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจทางการเมืองนี้เป็นพื้นที่ที่ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นและเสียงของตนได้อย่างอิสระ การเมืองภาคประชาชนมีบทบาทสำคัญในการสร้างสังคมที่มีความเป็นธรรมและในการสนับสนุนการพัฒนาทางทั้งเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยสร้างความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ

จะเห็นได้ว่า บทบาทที่สำคัญการเมืองภาคประชาชนคือการปฏิรูปเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชน เป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นให้มีการเปลี่ยนแปลงที่สนับสนุนคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสำหรับประชาชนในทุกชั้นของสังคม โดยรวมแล้วมีหลายวิธีในการปฏิรูปเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เช่น การปฏิรูปทางเศรษฐกิจการสร้างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เป็นธรรมและยั่งยืน เพื่อให้มีโอกาสทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมและสามารถเข้าถึงได้โดยทุกคน นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นในการสร้างงานที่มีคุณภาพ และสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในตลาดโลก การปฏิรูปทางสังคมการสร้างสังคมที่เป็นอิสระและยุติธรรมโดยให้โอกาสเท่าเทียมแก่ทุกคน การสนับสนุนการศึกษาและการเข้าถึงบริการสาธารณสุข การสร้างสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการเติบโตและพัฒนาของเยาวชน และการสนับสนุนการสร้างเครื่องมือและโครงสร้างที่สนับสนุนความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชนที่มีความเป็นพลเมือง การปฏิรูปทางการเมืองการสร้างระบบการเมืองที่โปร่งใสและมีความเป็นธรรม เพื่อให้มีการประชาธิปไตยที่สมบูรณ์และมีความเป็นอิสระทางการเมือง การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจและการกำหนดนโยบาย การปฏิรูปทางสิทธิและความเป็นอิสระ การสนับสนุนความเป็นอิสระของบุคคลและความเสมอภาคในกฎหมาย การสร้างการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและสิทธิพลเมือง และการสนับสนุนความเป็นอิสระในการแสดงออกและการสื่อสาร การปฏิรูปทางสิ่งแวดล้อม การสร้างมาตรฐานสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้นเพื่อสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ยั่งยืน การสนับสนุนการลดมลพิษ การใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ และการปรับปรุงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ (วิทยากร เชียงกูล, 2567)

จากข้อความดังกล่าวมาข้างต้นนั้น สรุปได้ว่า การเมืองภาคประชาชนเป็นส่วนสำคัญของการปกครองและการพัฒนาสังคม โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการสนับสนุนความเข้าใจ ความเป็นอิสระ และความยุติธรรมในสังคมโดยการเรียกร้องให้มีการปฏิรูปเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชนเกี่ยวกับการปรับปรุงและการเปลี่ยนแปลงที่แก้ตัวของระบบที่มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเท่าเทียม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจและการบริหารจัดการ

ณัฐธมลกันต์ ไชยวิมลสิริ และคณะ (2561 : 1-10) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการปกครองท้องถิ่น อันเนื่องมาจากหลักการกระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่น การสร้างการรับรู้ในเรื่องหลักการปกครองท้องถิ่น จึงนับว่าเป็นส่วนสำคัญประการแรกที่จะก่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนในรูปแบบของการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจการปกครอง โดยให้ท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการท้องถิ่นด้วยตนเอง เนื่องจากบริบทพื้นที่ของแต่ละท้องถิ่นนั้นมีปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกันออกไป ฉะนั้น ผู้ที่จะเข้าใจสภาพปัญหาและตอบสนองกับความต้องการของชุมชนได้นั้นย่อมเป็นคนในท้องถิ่นหรือชุมชนนั้น จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของคนในชุมชนหรือ

ท้องถิ่น ได้อย่างตรงจุดและบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ดังนั้น การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วย การส่งเสริมด้านการตัดสินใจ การส่งเสริมด้านการดำเนินการ การส่งเสริมด้านการรับผลประโยชน์และการส่งเสริมด้านการประเมินผลนั้นย่อมมีความสำคัญ ในการสร้างการรับรู้และเข้าใจในหลักการปกครองท้องถิ่นนั้น ซึ่งหากว่าประชาชนเข้าใจในหลักการปกครองท้องถิ่นที่แท้จริงแล้ว ก็จะสามารถเข้ามามีบทบาทและบริหารจัดการท้องถิ่นได้อย่างเข้มแข็ง เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนอันจะนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจและการบริหารจัดการเป็นหนึ่งในหลักการสำคัญของการปกครองที่เป็นอยู่หลักการนี้มีไว้เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมและมีการแสดงความคิดเห็น ในการตัดสินใจที่มีผลต่อชุมชนหรือสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถแบ่งออกเป็นหลายรูปแบบตามบทบาทและระดับของการมีส่วนร่วมเช่นการเข้าร่วม ในกระบวนการตัดสินใจประชาชนมีสิทธิในการเข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนหรือสังคม เช่น การมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมในการอภิปรายและการออกแบบนโยบายที่มีผลต่อชุมชน โดยการให้ความคิดเห็น การจัดองค์กรให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับประชาชน และการจัดโครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมของประชาชน การให้ข้อมูลที่ตรงไปตรงมา และสื่อถึงปัญหาที่สำคัญให้แก่ประชาชน เพื่อให้พวกเขาสามารถมีความเข้าใจและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตัดสินใจ การส่งเสริมความรับผิดชอบการส่งเสริมความรับผิดชอบในการบริหารจัดการที่เป็นธรรมและมีความโปร่งใส เพื่อให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณภาพมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและมีส่วนรับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจนั้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งสามารถใช้ในการเผยแพร่ข้อมูล การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการสร้างพื้นที่สำหรับการอภิปรายและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นนั้น พอสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจและการบริหารจัดการ เป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้มีการปกครองที่เป็นอยู่ในชุมชนและสังคมที่เป็นระบบและเป็นความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น โดยที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการกระทำที่มีผลกระทบต่อชุมชนและสังคมอย่างเข้าใจในการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจและการบริหารจัดการเป็นหลักการสำคัญที่ช่วยให้มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมต่อชุมชนและสังคมร่วมกันอันจะนำไปสู่การพัฒนาชุมชนและประเทศชาติในอนาคตเพื่อความยั่งยืนต่อไป

การมีส่วนร่วมในภาคประชาชนทางการเมืองในการสร้างระบบการปกครองที่โปร่งใสและเป็นธรรม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเมืองเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างระบบการปกครองที่โปร่งใสและเป็นธรรม เพราะมันสร้างความเชื่อมั่นและมีส่วนร่วมของทุกคนในกระบวนการตัดสินใจ คือ บางวิธีที่การมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถช่วยให้ระบบการปกครองเป็นที่โปร่งใสและเป็นธรรมตามหลักธรรมาภิบาล

กรรณก เจริญทอง (2566 : 286-298) ได้กล่าวถึง หลักธรรมาภิบาลเป็นหลักการบริหารการปกครองที่มุ่งประโยชน์สูงสุดของประชาชนและประเทศชาติโดยยึดหลักเหตุผลและความเป็นธรรมมาภิบาลเป็นทั้งหลักการและแนวทางสาเหตุสำคัญของปัญหาในการบริหารงานภาครัฐ คือ การพัฒนาประเทศไม่สามารถเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้เกิดจากการคอร์รัปชันของผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่รัฐ การไม่ยึดกฎหมายเป็นหลักในการปกครอง ประสิทธิภาพในการบริหารงานและการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน หลักธรรมาภิบาล มี 6 องค์ประกอบ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ซึ่งประกอบด้วยหลักสำคัญ 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความ โปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักสำนึกรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า นอกจากนี้แล้วยังทำให้บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง ศรัทธา และเชื่อมั่นในองค์กรนั้น ๆ อันจะทำให้เกิดการพัฒนาย่างต่อเนื่องให้ยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นการบริหารงานของภาครัฐในทุก ๆ ด้านโดยชอบธรรมและมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนของสังคม ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เอกชน ประชาชน อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

การเข้าถึงข้อมูลและข้อมูลที่โปร่งใสการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน เช่น การเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณรายได้และรายจ่ายของรัฐบาล เป็นต้น จะช่วยให้ประชาชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการสร้างพื้นที่สำหรับการเสวนาและการประชุมสาธารณะการให้โอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสวนาและประชุม เพื่อแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายและกิจกรรมของรัฐบาลการสนับสนุนการประชาธิปไตยแบบมีเงื่อนไขการสนับสนุนให้มีการเลือกตั้งที่เป็นธรรมและโปร่งใส และการสนับสนุนให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการตัดสินใจการสนับสนุนกิจกรรมการศึกษาเชิงประสงค์การสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับกระบวนการการเมืองและการตัดสินใจของรัฐบาล โดยการส่งเสริมกิจกรรมการศึกษาเชิงประสงค์ อาทิเช่น การจัดโครงการสัมมนาหรือการอบรมการให้กำลังการดำเนินงานให้กับองค์กรที่เกี่ยวข้องการสนับสนุนองค์กรที่มีส่วนร่วมในการสร้างนโยบายและการดำเนินงานที่เป็นธรรมและโปร่งใส เช่น การสนับสนุนการก่อตั้งกระทรวงต่าง ๆ หรือองค์กรพลเมืองที่มีความสำคัญในการสร้างนโยบาย

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้นนั้น สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเมืองเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการสร้างระบบการปกครองที่โปร่งใสและเป็นธรรมในสังคม โดยเฉพาะในยุคที่เราอยู่กัน อย่างนี้ การให้ความสำคัญแก่การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายต่าง ๆ จะช่วยให้มั่นใจได้ว่าจะมีการตัดสินใจที่มีความโปร่งใส และเป็นธรรมต่อทุกกลุ่มในสังคมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเมือง สามารถเกิดขึ้นผ่านหลายช่องทาง เช่น การเข้าร่วมในการลงคะแนนเลือกตั้ง การเข้าร่วมในการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของบ้านเมือง เข้าร่วมกิจกรรมการชุมนุมหรือการส่งความคิดเห็นผ่านช่องทางออนไลน์ เป็นต้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนช่วยสร้างชุมชนที่มีสิ่งสำคัญเป็นศูนย์กลาง เพื่อสร้างระบบการปกครองที่เปิดกว้างและสามารถรับฟังทุกความคิดเห็น นอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นระหว่างประชาชนกับรัฐบาลและการเมืองอื่น ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการสร้างสังคมที่เป็นธรรมและยั่งยืนได้ในระยะยาว การมีส่วนร่วมในการเมืองไม่เพียงแต่เป็นสิ่งที่ควรทำ แต่ยังเป็นสิ่งจำเป็นที่จะสร้างสังคมที่เป็นธรรมและยั่งยืนได้ในอนาคต

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมือง

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสังคมที่ยั่งยืนและเจริญรุ่งเรือง เพราะมีผลให้มีความเท่าเทียมและมีความยั่งยืนในการพัฒนาที่เข้มแข็งมากขึ้น ดังนั้น ข้อเสนอแนะต่อไปนี้สามารถช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาได้ (จิรนนท์ ดำเนินงาม และ อภิชาติ พานสุวรรณ, 2566 : 1-11) การสร้างโอกาสให้แก่ประชาชนในการมีส่วนร่วม โดยการสร้างพื้นที่และโอกาสให้แก่ประชาชนที่มีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ ของการพัฒนา อาทิเช่น การเปิดโอกาสให้เข้าร่วมในการประชุมชุมชน การเสนอแนะ หรือการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่สำคัญของชุมชนหรือองค์กรสร้างโอกาสให้แก่ประชาชนในการมีส่วนร่วมเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาของสังคมและประเทศชาติต่าง ๆ การเสริมสร้างโอกาสนี้ อาจทำได้ผ่านหลายวิธี อาทิเช่น การศึกษาและการอบรมการให้บริการศึกษาและการอบรมที่มีคุณภาพสูงสามารถเปิดโอกาสให้กับประชาชนที่มีความต้องการในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะต่างๆ โดยเฉพาะการให้โอกาสแก่กลุ่มที่มีรายได้ต่ำหรือที่มีทักษะที่ขาดแคลนการสร้างสถานะที่เปิดกว้างและยุติธรรมการสร้างสถานะทางการเมืองและสังคมที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงกับทุกชนชาติ และกลุ่มที่ห่างไกล โดยเฉพาะการลดขีดจำกัดทางกฎหมายและนโยบายที่อาจจำกัดการมีส่วนร่วมของบางกลุ่มการสนับสนุนธุรกิจและผู้ประกอบการ สร้างโอกาสให้กับผู้ประกอบการและธุรกิจเพื่อสร้างงานที่มีความมั่นคงและมีความเท่าเทียม

ดังนั้น การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมือง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้มีการดำเนินการและการตัดสินใจที่มีความโปร่งใสและเป็นธรรมมากขึ้น ฉะนั้น นี่คือแนวทางบางอย่าง

ที่สามารถใช้เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมือง การเข้าถึงข้อมูลประชาชน ต้องมีการเข้าถึงข้อมูลและการสื่อสารที่เพียงพอเกี่ยวกับเรื่องราวและการตัดสินใจที่ส่งผลต่อชีวิต การให้ข้อมูลที่โปร่งใสและเข้าถึงได้ง่าย ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกระบวนการต่าง ๆ การสร้างพื้นที่สำหรับการเชื่อมโยงและการทำงานร่วมกับชุมชนช่วยเพิ่มความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชน โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมความเข้าใจและการร่วมมือระหว่างผู้คนในชุมชนจะสร้างพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเกิดการมีส่วนร่วมการกระจายอำนาจการสร้างกระบวนการที่เปิดโอกาสให้กับประชาชนมีอำนาจและสามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่สำคัญ เช่น การสร้างคณะกรรมการหรือโครงสร้างการบริหารที่มีสมาชิกที่มาจากชุมชน เพื่อให้มีการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการสร้างโอกาสให้กับประชาชนในการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการเมืองและการมีส่วนร่วม การจัดโครงการฝึกอบรมและการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองการสร้างพื้นที่สำหรับการได้วาทิและการอภิปรายการสร้างพื้นที่ที่ประชาชนสามารถเข้าร่วมการได้วาทิและการอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องราวและการตัดสินใจที่ส่งผลต่อชีวิตของพวกเขา การสร้างความเป็นธรรมและการเคารพความแตกต่างในการมีส่วนร่วมของประชาชนจะสร้างพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการอภิปรายอย่างสร้างสรรค์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาและความพยายาม แต่มันมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสังคมที่มีความเป็นธรรมและมีความเท่าเทียม (สุพัฒพงศ์ แยมอิม, 2565 : 3170-3180)

สรุปได้ว่า การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองนั้น เป็นเรื่องสำคัญที่ช่วยสร้างสังคมที่แข็งแกร่งและยั่งยืนขึ้นได้ ทั้งนี้ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมือง เรียกได้ว่าเป็นกระบวนการที่ต้องทำงานร่วมกันระหว่างทุกฝ่าย เพื่อให้มั่นใจได้ว่าทุกคนมีส่วนร่วมและถูกเชื่อถือในการตัดสินใจและการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ

การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมผ่านการเมืองภาคประชาชน

การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมผ่านการเมืองภาคประชาชนต้องใช้แนวทางที่ค่อนข้างครอบคลุมและมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดการส่งเสริมการเข้าร่วมทางการเมืองสนับสนุนการเข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจทางการเมืองของประชาชน โดยการส่งเสริมการเลือกตั้งที่เป็นธรรมและการเข้าร่วมในการตัดสินใจสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นการสนับสนุนการสร้างชุมชนที่ยั่งยืนสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมการเชื่อมโยงและการเข้าร่วมในชุมชนท้องถิ่น เช่น การสร้างพื้นที่สาธารณะเพื่อสร้างสังคมที่มีความเป็นอยู่อย่างยั่งยืนและเชื่อมโยงกับทุกชนิดของกลุ่มคนการสนับสนุนความเท่าเทียมสร้างโอกาสและสนับสนุนให้กับการเข้าถึงบริการสาธารณะและการพัฒนาที่เท่าเทียมในทุกชนิดของกลุ่มคนการใช้เทคโนโลยีการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม

โดยเฉพาะในการส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับผู้คนในพื้นที่ที่มีความสำคัญ การสร้างนโยบายที่เอื้อต่อการพัฒนาสร้างนโยบายที่สนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาทางสังคมโดยการปรับปรุงกระบวนการตัดสินใจและการนโยบายที่เป็นระบบการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐสร้างพันธมิตรที่แข็งแกร่งระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับต่าง ๆ (พระมหาวิเศษ กนตธมโม (มั่งคั่ง), 2563 : 46-55)

การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมผ่านการเมืองภาคประชาชนเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างมากในการสร้างความเจริญก้าวหน้าและยั่งยืนในสังคมและเศรษฐกิจของประเทศหรือพื้นที่ต่าง ๆ การเมืองภาคประชาชนนี้เน้นไปที่การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้กับประชาชนทั่วไปในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองและการพัฒนาภาคสังคมและเศรษฐกิจของพวกเขา ด้วยเหตุนี้ สามารถเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ในสังคมและเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเมืองภาคประชาชนสามารถช่วยในการส่งเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจได้โดยตรงผ่านการสนับสนุนกิจการขนาดเล็กและกลาง (SMEs) และธุรกิจสตาร์ทอัพ ที่สร้างงานและเสริมสร้างการสร้างรายได้ให้กับชุมชน การสร้างพื้นที่ที่เอื้อต่อการลงทุนและการพัฒนาอย่างยั่งยืนยังเป็นสิ่งสำคัญที่เมืองหรือพื้นที่ต่าง ๆ ที่ใช้การเมืองภาคประชาชนอาจพยายามสร้างขึ้นมาได้ นอกจากนี้ การเมืองภาคประชาชนยังสามารถส่งเสริมการศึกษาและการฝึกอบรมที่มีคุณภาพสูงให้กับประชาชน ซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มพูนความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาทักษะและการทำงานในอุตสาหกรรมของประเทศนอกจากนี้การเมืองภาคประชาชนยังสามารถสร้างโอกาสและเสริมสร้างความเท่าเทียมในสังคม โดยให้สิทธิและโอกาสเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการสาธารณะและการพัฒนาในทุกชนิดของกลุ่มคน นอกจากนี้ ยังสามารถสนับสนุนให้การสร้างสังคมที่มีความเป็นอยู่อย่างยั่งยืน โดยการส่งเสริมการเข้าร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจที่ส่งผลให้มีความยั่งยืนและการสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมการเชื่อมโยงและการเข้าร่วมในชุมชนท้องถิ่นโดยรวมแล้ว การเมืองภาคประชาชนเป็นเครื่องมือที่มีอิทธิพลในการสร้างความเจริญก้าวหน้าทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม และการสนับสนุนและส่งเสริมการเมืองภาคประชาชนนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่จะสร้างสังคมและเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและเจริญรุ่งเรืองในอนาคต

จากข้อความดังกล่าวมาข้างต้นนั้น สรุปได้ว่า การเมืองภาคประชาชนที่แสดงออกถึงความต้องการด้านเศรษฐกิจเพื่อปากท้องและเพื่อความอยู่ดีกินดี ไม่ว่าจะอยู่ในยุคของรัฐบาลใด เรามักเห็นปฏิบัติการทางการเมืองของคนตัวเล็กตัวน้อยที่ออกมาทำชนกับรัฐ ในยามที่ผู้แทนในสภาไม่ทำหน้าที่เป็นปากเสียงเป็นการสะท้อนความต้องการของประชาชนที่เลือกเข้ามา ยิ่งไปกว่านั้น หลายครั้งรัฐกลับออกนโยบายที่สร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน แต่เอื้อผลประโยชน์ให้ชนชั้นที่มีเพียงหยิบมือเดียว ดังนั้น ประชาชนจึงต้องออกมาแสดงสิทธิในการวิพากษ์ วิจารณ์ และมีส่วนร่วมต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะ

โดยตรวจสอบการใช้อำนาจผ่านการลงถนนชุมนุมประท้วง ส่งหนังสือเรียกร้องตามกระบวนการ ไปจนถึงส่งเสียงในโซเชียลมีเดีย ซึ่งเป็นการเปลี่ยนยุทธวิธีไปตามยุคสมัยและบริบททางสังคม

กรณีตัวอย่างการเมืองภาคประชาชน

ประเทศไทยมีกรณีตัวอย่างของการเมืองภาคประชาชนที่สำคัญหลายกรณี ซึ่งแสดงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการทางการเมืองและการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารของรัฐบาล

การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยหรือกลุ่มเสื้อเหลือง ได้จัดการชุมนุมหลายครั้งเพื่อประท้วงต่อต้านรัฐบาลที่พวกเขาองว่าไม่ชอบธรรมหนึ่งในเหตุการณ์สำคัญคือการยึดสนามบินสุวรรณภูมิในปี 2551 ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการเดินทางของประเทศอย่างมาก

การชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติหรือกลุ่มเสื้อแดง ได้จัดการชุมนุมหลายครั้งเพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมและต่อต้านรัฐบาลที่มองว่าเป็นเผด็จการ เหตุการณ์สำคัญคือการชุมนุมในปี 2553 ที่บริเวณราชประสงค์ซึ่งจบลงด้วยการสลายการชุมนุมที่มีความรุนแรงและมีผู้เสียชีวิตหลายราย

การชุมนุมต่อต้านกฎหมายความมั่นคงภายในประชาชนหลายกลุ่มได้ออกมาประท้วงต่อต้านกฎหมายความมั่นคงภายใน โดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการชุมนุม เหตุการณ์สำคัญคือการชุมนุมในปี 2563 ที่มีการใช้เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ในการประสานงานและสื่อสารกับผู้เข้าร่วม

การรณรงค์ต่อต้านการสร้างเขื่อนแม่วงประชาชนกลุ่มหนึ่งได้ร่วมกันรณรงค์ต่อต้านการสร้างเขื่อนแม่วงกในจังหวัดนครสวรรค์ โดยมองว่าการสร้างเขื่อนจะทำลายสิ่งแวดล้อมและชุมชนในพื้นที่ การรณรงค์นี้รวมถึงการเดินทางระยะไกลเพื่อสร้างความตระหนักรู้และการจัดการชุมนุมที่มีการเข้าร่วมของประชาชนจากหลายภาคส่วน

การชุมนุมของเยาวชนและนักศึกษา (กลุ่มเยาวชนปลดแอก) ตั้งแต่ปี 2563 กลุ่มเยาวชนและนักศึกษาได้ออกมาชุมนุมเรียกร้องการเปลี่ยนแปลงการเมืองภายในประเทศ โดยเรียกร้องให้มีการปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ การแก้ไขรัฐธรรมนูญ และการลดอำนาจของทหารในรัฐบาล เหตุการณ์นี้ได้รับความสนใจจากนานาชาติและสะท้อนถึงพลังของเยาวชนในสังคม

การรณรงค์เรื่องสิทธิชนพื้นเมืองกลุ่มชนพื้นเมืองในประเทศไทย เช่น ชาวกะเหรี่ยง ได้รณรงค์เพื่อเรียกร้องสิทธิในการดำรงชีวิตและการรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น เหตุการณ์สำคัญคือการต่อสู้ของชุมชนกะเหรี่ยงบ้านบางกลอยที่ต้องการกลับไปยังที่อยู่อาศัยเดิมในป่าแก่งกระจานหลังถูกบังคับอพยพ

จากกรณีตัวอย่างเหล่านี้แสดงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการทางการเมืองและการแสดงออกถึงความคิดเห็นและความต้องการของตนเองในสังคมไทยการเมืองภาคประชาชนเป็นแนวคิดที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการทางการเมืองและการตัดสินใจของรัฐบาล ประชาชนมีบทบาทสำคัญในการเรียกร้องการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เช่น การประท้วง การลงชื่อสนับสนุนข้อเสนอ หรือการมีส่วนร่วมในเวทีสาธารณะ เพื่อแสดงความคิดเห็นและความต้องการของตน การมีส่วนร่วมนี้ทำให้ประชาชนรู้สึกว่ามีอำนาจและมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางของสังคม

สรุป

การเมืองภาคประชาชนและการพัฒนาประเทศ มีความสัมพันธ์ที่สำคัญต่อกัน การเมืองภาคประชาชน หมายถึง การมีส่วนร่วมและการมีอิทธิพลจากประชาชนในการตัดสินใจและการบริหารจัดการของประเทศ อาทิเช่น การเลือกตั้งผู้แทนทางการเมือง การเขียนร่างกฎหมาย หรือการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการต่าง ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาของประเทศ การเมืองภาคประชาชนสามารถช่วยให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป็นธรรมได้โดยการสร้างระบบการปกครองที่มีความโปร่งใส การเสริมสร้างสถาบันประชาธิปไตยที่แข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจ อาทิเช่น การสนับสนุนการอภิปรายสาธารณะ เพื่อให้มีการตัดสินใจที่เป็นธรรมและมีความเท่าเทียม

นอกจากนี้ การเมืองภาคประชาชนยังส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมได้โดยตรงเนื่องจากการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน เช่น การศึกษา การรักษาสุขภาพ และการเข้าถึงสิทธิประโยชน์พื้นฐานอื่น ๆ เป็นต้น ดังนั้น การเมืองภาคประชาชน จึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างสังคมที่เป็นธรรมได้อย่างยั่งยืน โดยที่การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจและการบริหารจัดการของประเทศจะช่วยให้มีการพัฒนาที่มั่นคงอย่างยั่งยืนในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

- กรกนก เจริญทอง. (2566). การบริหารหลักธรรมาภิบาลในหน่วยงานภาครัฐ. *วารสารวิชาการและนวัตกรรมทางสังคมศาสตร์*, 5(1), 286-298.
- จิรนนท์ ดำเนินงาม และ อภิชาติ พานสุวรรณ. (2566). การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นตำบลภูเขาทองอำเภอพระนครศรีอยุธยาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์*, 6(3), 1-11.
- ณัฏฐมลกันต์ ไชยวิลลสีรี และคณะ. (2561). การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น. *วารสารชัยภูมิปริทรรศน์*, 1(2), 1-10.
- พระมหาวิเศษ กนตธมโม (มั่งคั่ง). (2020). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมือง. *มจร.เลย ปริทัศน์*, 1(3), 46-55.
- พัชรินทร์ รัตนวิภา. (2566). เทศบาลนครปากเกร็ด : การสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน. *วารสาร ศิลปศาสตร์ (วังนางเลิ้ง) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร*, 3(2), 35-52.
- วิทยากร เชียงกุล. (2556). ปฏิรูปการเมือง. สืบค้นเมื่อ 3 พฤษภาคม 2567, จาก <http://witayakornclub.wordpress.com>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2554). การเมืองภาคประชาชนในระบอบประชาธิปไตย. กลุ่มผลิตเอกสารสำนักประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สุพัฒพงศ์ แยมอ้อม. (2565). การพัฒนาการเมืองท้องถิ่นด้วยกระบวนการแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาชนตามวิถีประชาธิปไตย. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 10(7), 3170-3180.